

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԻ ԵՎ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԻ
ԵՎ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ
2012 ԹՎԱԿԱՆԻՆ ԿԱՏԱՐՎԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

2013

Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

**ԼՂՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության կողմից 2012 թվականին
կատարված աշխատանքների մասին**

2012 թվականին Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում իրականացվող ֆինանսատնտեսական քաղաքականությունը հիմնականում ուղղված էր կայուն տնտեսական աճի տեմպերի ապահովմանը, տնտեսության զարգացմանն ուղղված մեկնարկած բարեփոխումների և առաջնահերթ միջոցառումների իրականացմանը, պետական միջոցների արդյունավետ, նպատակային և թափանցիկ ծախսմանը:

2012 թվականի համախառն ներքին արդյունքը կազմել է 150.0 մլրդ դրամ՝ ապահովելով իրական աճի տեմպ 9.9 տոկոսի չափով: Մեկ շնչին ընկնող ՀՆԱ-ն 2012 թվականի արդյունքներով կազմել է 1023.0 հազ. դրամ՝ 2011 թվականի 936.1 հազ. դրամի դիմաց:

Ցուցանիշը	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Անվանական ՀՆԱ (մլն դրամ)	70791	87148	102339	118187	135499	150016
ՀՆԱ-ի իրական աճ (%)	8.8	14.3	13.1	5.5	9.1	9.9
ՀՆԱ 1 շնչի հաշվով (հազ. դրամ)	510.0	623.1	723.7	823.2	936.1	1023.0

Հաշվետու տարվա պետական բյուջեի եկամուտները կազմել են 28,755.6 մլն դրամ՝ գերազանցելով նախորդ տարվա ցուցանիշը 11.6 տոկոսով, ընդ որում՝ հարկային եկամուտները և պետական տուրքերը աճել են 10.8 տոկոսով և կազմել 18,936.3 մլն դրամ:

2012 թվականի պետական բյուջեն հաջողվել է կատարել առանց ծախսերի գծով ընթացիկ պարտքերի էական կուտակման: Բոլոր հիմնավորված պարտավորությունները, որոնք ստանձնվել են պետական մարմինների կողմից, ֆինանսավորվել են նախատեսված չափերով: Պետական բյուջեով նախատեսված ծրագրերը հիմնականում իրականացվել են նախանշված ծավալներով՝ ապահովելով ակնկալվող արդյունքները: Հաշվետու տարվա պետական բյուջեի ծախսերը կազմել են 67,343.8 մլն դրամ:

«Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության կառուցվածքի մասին» ԼՂՀ օրենքում 2012թ. սեպտեմբերի 19-ին կատարված

փոփոխությունների համաձայն ԼՂՀ ֆինանսների նախարարությունը վերակազմավորվել է ԼՂՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության, ընդ որում՝ ԼՂՀ տնտեսական զարգացման նախարարության կողմից իրականացվող մի շարք գործառույթներ վերապահվել են ԼՂՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարությանը: Այդ կապակցությամբ մշակվել և ԼՂՀ կառավարության հաստատման է ներկայացվել «Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության աշխատակազմ» պետական կառավարչական հիմնարկը վերանվանելու, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության կանոնադրությունը և աշխատակազմի կառուցվածքը հաստատելու մասին» ԼՂՀ կառավարության որոշման նախագիծը, որն ընդունվել է ԼՂՀ կառավարության 2012 թվականի նոյեմբերի 2-ի N 768-Ն որոշմամբ:

2012 թվականի ընթացքում ԼՂՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության գործունեությունն ուղղված էր ԼՂՀ օրենքներով, կառավարության որոշումներով, այլ իրավական ակտերով և իր կանոնադրությամբ վերապահված գործառույթների ու լիազորությունների իրականացմանը, ինչպես նաև ԼՂՀ կառավարության գործունեության և այլ աշխատանքային ծրագրերի կատարումն ապահովող միջոցառումների իրագործմանը: Նշված ուղղություններով կատարված աշխատանքները հիմնականում բնութագրվում են հետևյալ կերպ:

Բյուջետային քաղաքականություն

Հաշվետու ժամանակաշրջանում բյուջետային քաղաքականությունը նպատակաուղղված է եղել բնակչության սոցիալական հարցերի լուծմանը, կենսամակարդակի բարձրացմանը, պետական միջոցների նպատակային ծրագրավորման գործընթացների իրականացմանը:

«ԼՂՀ 2012 թվականի պետական բյուջեի մասին» ԼՂՀ օրենքի և «ԼՂՀ 2012 թվականի պետական բյուջեի կատարումն ապահովող միջոցառումների մասին» ԼՂՀ կառավարության որոշման դրույթների համաձայն աշխատանքներ են կատարվել պետական կառավարման հանրապետական և տարածքային կառավարման մարմինների, բյուջետային հիմնարկությունների և կազմակերպությունների կողմից

ներկայացված պահպանման ծախսերի նախահաշիվների, հաստիքացուցակների, տարիֆիկացիաների, ինչպես նաև առանձին ծառայություններից օգտվելու համար կնքված պայմանագրերի ստուգման ուղղությամբ:

Ուսումնասիրվել, ստուգվել և ընդհանրացվել են համայնքների ավագանիների կողմից հաստատված 2012 թվականի համայնքային բյուջեները՝ ըստ եռամսյակային համամասնությունների:

Ուսումնասիրվել, ստուգվել և համաձայնություն է տրվել պետական պատվերի և վճարովի ծառայությունների գծով կիրառվող նորմատիվների և միջինացված գների վերաբերյալ:

ԼՂՎ վարչապետի 2012 թվականի ապրիլի 27-ի «ԼՂՎ 2013 թվականի բյուջետային գործընթացն սկսելու մասին» թիվ 122-Ն որոշմամբ հաստատված ժամանակացույցի համաձայն կազմակերպվել են ԼՂՎ 2013-2015 թվականների միջնաժամկետ ծախսերի ծրագրի և ԼՂՎ 2013 թվականի պետական բյուջեի նախագծերի մշակման և կազմման աշխատանքները: Մշակվել են ԼՂՎ պետական կառավարման հանրապետական և տարածքային կառավարման մարմինների կողմից ներկայացվող 2013-2015 թվականների պետական միջնաժամկետ ծախսերի ծրագրի և ԼՂՎ 2013 թվականի բյուջետային ֆինանսավորման հայտերի կազմման մեթոդական ցուցումները:

Վերոնշյալ որոշման պահանջների համաձայն կազմվել են նաև 2013 թվականի համայնքների բյուջեների նախագծերի մշակման և ԼՂՎ պետական բյուջեից հատկացումներ ստանալու նպատակով բյուջետային ֆինանսավորման հայտերի կազմման և ներկայացման պարտադիր բնույթի մեթոդական ցուցումները և խորհրդատվական բնույթ կրող ուղեցույցները, պետական տուրքերի և այլ եկամուտների գծով ԼՂՎ 2013 թվականի պետական բյուջեի նախագծով ծրագրման ենթակա բյուջետային մուտքերի գումարների կանխատեսումների կազմման համար անհրաժեշտ մեթոդական ցուցումները:

Ուսումնասիրվել և ընդհանրացվել են.

ա/ պետական և տարածքային կառավարման մարմինների կողմից ներկայացված 2013-2015 թվականների պետական միջնաժամկետ ծախսերի ծրագրի և 2013 թվականի բյուջետային ֆինանսավորման հայտերը,

բ/ Ստեփանակերտի քաղաքապետարանից և շրջանների տարածքում տեղաբաշխված համայնքներից ստացված ԼՂՎ պետական բյուջեից դոտացիա ստանալու 2013 թվականի բյուջետային ֆինանսավորման հայտերը,

գ/ ԼՂՀ պետական կառավարման հանրապետական և տարածքային կառավարման մարմինների կողմից ներկայացված պետական տուրքերի և այլ եկամուտների գծով ԼՂՀ 2013-2015 թվականների պետական միջնաժամկետ ծախսերի ծրագրով և ԼՂՀ 2013 թվականի պետական բյուջեի նախագծով ծրագրման ենթակա բյուջետային մուտքերի գումարների մասին տեղեկությունները:

Մշակվել են «ԼՂՀ 2013-2015 թվականների պետական միջնաժամկետ ծախսերի ծրագիրը», «ԼՂՀ 2013 թվականի պետական բյուջեի մասին» ԼՂՀ օրենքի նախագիծը և նախագծի բացատրագիրը ու ներկայացվել ԼՂՀ կառավարության քննարկմանը: Ակտիվ մասնակցություն է ցուցաբերվել ԼՂՀ Ազգային ժողովի մշտական հանձնաժողովներում, պատգամավորական խմբակցություններում «ԼՂՀ 2013 թվականի պետական բյուջեի մասին» ԼՂՀ օրենքի նախագծի քննարկումներին:

«ԼՂՀ բյուջետային համակարգի մասին» ԼՂՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 4-րդ մասի պահանջների համաձայն մշակվել է ԼՂՀ 2013 թվականի պետական բյուջեի ծախսերի տարեկան հատկացումների կատարման եռամսյակային (աճողական) համամասնությունները (ըստ բյուջետային ծախսերի գործառնական դասակարգման բաժինների, խմբերի և դասերի, ֆինանսավորվող ծրագրերի ու դրանք իրականացնող մարմինների) հաստատող «ԼՂՀ 2013 թվականի պետական բյուջեի կատարումն ապահովող միջոցառումների մասին» որոշման նախագիծը:

«ԼՂՀ բյուջետային համակարգի մասին» ԼՂՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 3-րդ մասի ու «ԼՂՀ 2012 թվականի պետական բյուջեի մասին» ԼՂՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի համաձայն պատրաստվել են ԼՂՀ 2012 թվականի պետական բյուջեում փոփոխություններ կատարելու մասին ԼՂՀ կառավարության թվով 8 որոշումների նախագծեր:

Հաշվետու տարվա ընթացքում կատարվել է ԼՂՀ 2012 թվականի պետական բյուջեով նախատեսված ԼՂՀ կառավարության պահուստային ֆոնդից և այլ կենտրոնացված ֆոնդերից ԼՂՀ կառավարության որոշումներով իրականացվող հատկացումների, օրենսդրությամբ սահմանված կարգով բյուջետային միջոցների վերաբաշխումների հաշվառումը:

Մշակվել են պետական բյուջեի կազմման և կատարման հարցերին առնչվող ԼՂՀ օրենքների, ԼՂՀ Նախագահի հրամանագրի, ԼՂՀ կառավարության և վարչապետի որոշումների նախագծեր, ինչպես նաև նախարարություններից ու

գերատեսչություններից ստացված համանման նախագծերի վերաբերյալ տրվել են համապատասխան առաջարկություններ:

50 տոկոսից ավելի պետական սեփականություն հանդիսացող բաժնետոմսեր ունեցող բաժնետիրական ընկերությունների տրամադրության տակ մնացած շահույթի բաշխման նպատակով ուսումնասիրվել են պետական լիազորված մարմիններից ստացված առաջարկությունները և տրվել են համապատասխան եզրակացություններ զուտ շահույթի օգտագործման ուղղությամբ: 2011 թվականի ֆինանսատնտեսական գործունեության արդյունքով ստացված զուտ շահույթից պետական սեփականություն հանդիսացող բաժնետոմսերի դիմաց վճարման ենթակա շահութաբաժինների չափերի վերաբերյալ պատրաստվել է ԼՂՀ կառավարության որոշման նախագիծը, որը ԼՂՀ կառավարության կողմից ընդունվել է 2012 թվականի հոկտեմբերի 2-ին:

ԼՂՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության ամենօրյա ուշադրության և հսկողության կենտրոնում են գտնվել արտաբյուջետային մուտքերի համակարգման, հաշվառման և հրատապ ծրագրերի իրականացմանը նպատակաուղղված ֆինանսավորման գործընթացները:

ԼՂՀ մարդասիրական օգնության արտաբյուջետային հաշիվ 2011թ. մուտքագրված փոխառու միջոցների մնացորդից և 2012թ. ներգրավված փոխառու միջոցներից 8,580.1 մլն դրամը ուղղվել է ԼՂՀ 2012թ. պետական բյուջեի դեֆիցիտի ֆինանսավորմանը: Ներգրավված փոխառու միջոցների սպասարկման նպատակով կնքված պայմանագրերի համաձայն 2012թ. տրամադրվել է 1,127.2 մլն դրամի տոկոսավճար, ինչպես նաև մարվել է նախորդ տարիների փոխառությունների գումարը՝ 5,924.0 մլն դրամ:

ԼՂՀ կառավարության մարդասիրական օգնության արտաբյուջետային հաշվում 2012թ. նպատակային ծրագրերի իրականացման համար ստացվել է 7,761.3 հազ. ԱՄՆ դոլար: Ստացված միջոցներից նույն ժամանակահատվածում կրթության և առողջապահության բնագավառներում նպատակային ծրագրերի համար ֆինանսավորվել է 7,169.7 հազ. ԱՄՆ դոլար:

Մարդասիրական օգնության արտաբյուջետային հաշվից կատարվող ֆինանսական հոսքերի մասին պատրաստվել են ամենամսյա հաշվետվություններ:

Գանձապետական համակարգ

2012 թվականին գանձապետական համակարգի ոլորտում ԼՂՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության աշխատանքներն ուղղված են եղել ինչպես ԼՂՀ պետական բյուջեի համաչափ և սահուն կատարման ապահովմանը, այնպես էլ համակարգի զարգացման և կատարելագործման համար անհրաժեշտ գործառույթների իրականացմանը:

Ամբողջ ծավալով և առանց ուշացումների վճարվել են աշխատավարձի գծով նախատեսված միջոցները, կենսաթոշակները, նպաստները, ծնելիության և բազմազավակության խթանման միջոցառումների և այլ սոցիալական ծրագրերի իրականացման ծախսերը:

Տարվա ընթացքում գանձապետական համակարգը սպասարկել է 448 իրավաբանական անձանց (51 պետական կառավարման մարմին, 227 տեղական ինքնակառավարման մարմին, 20 այլ բյուջետային հիմնարկ, 134 պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն, 15 փակ բաժնետիրական ընկերություն և 1 այլ հիմնարկ) 5937 գանձապետական հաշիվներով, որից 1609՝ պետական բյուջեի, 4156՝ համայնքային բյուջեների, 172՝ արտաբյուջետային գործառնությունների իրականացման համար:

Հաշվետու ժամանակահատվածում նախարարության կողմից իրականացվել են հետևյալ աշխատանքները.

➤ ընդունվել են ԼՂՀ նախարարությունների, գերատեսչությունների, բյուջետային հիմնարկների, պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների և հասարակական կազմակերպությունների կողմից ներկայացվող բյուջետային ծախսերի ֆինանսավորման հայտերը, ստուգվել և ճշտության դեպքում իրականացվել է ֆինանսավորումը,

➤ պետական բյուջեի ծախսերի դրամարկղային կատարումն իրականացնելու նպատակով ապահովվել է առկա դրամարկղային միջոցների բաշխումը կենտրոնական գանձապետարանից տեղական գանձապետական բաժիններին և վերահսկվել կատարումը վերջիններիս կողմից,

➤ պետական և համայնքային բյուջեների կատարման ընթացքում նախնական հսկողություն է իրականացվել բյուջետային հիմնարկների կողմից կատարվող վճարումների ճշտության և նպատակայնության նկատմամբ,

➤ պատրաստվել են ամենօրյա և ամենամայա տեղեկություններ պետական բյուջեի եկամուտների, բյուջետային հիմնարկությունների, պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների և հասարակական կազմակերպությունների ֆինանսավորման մասին,

➤ կազմվել է ամենամայա տեղեկատվություն ԼՂՀ պետական բյուջեի կատարողականի մասին (գործառնական և տնտեսագիտական դասակարգմամբ) և սահմանված ժամկետում ներկայացվել է ԼՂՀ Ազգային վիճակագրական ծառայությանը,

➤ հսկողություն է սահմանվել 50 տոկոսից ավելի պետական սեփականություն հանդիսացող բաժնետոմսեր ունեցող բաժնետիրական ընկերությունների կողմից տնտեսական գործունեության արդյունքում մնացորդային շահույթից շահութաբաժինները պետական բյուջե փոխանցելու ուղղությամբ,

➤ նախարարություններից, գերատեսչություններից, բյուջետային այլ հիմնարկություններից, տեղական զանձապետական բաժիններից և հասարակական կազմակերպություններից ընդունվել են 2011թ. պետական բյուջեի, 2012թ. առաջին եռամսյակի, առաջին կիսամյակի և 9 ամսվա պետական բյուջեի կատարման հաշվետվությունները, որոնց հիման վրա կազմվել են ԼՂՀ պետական և համայնքային բյուջեների ամփոփ հաշվետվությունները, պատրաստվել են համապատասխան հաշվետու ժամանակաշրջանի «ԼՂՀ պետական բյուջեի կատարման մասին» ԼՂՀ կառավարության որոշման նախագծերը և դրանք սահմանված ժամկետներում ներկայացվել են ԼՂՀ կառավարություն,

➤ մասնակցություն է ապահովվել ԼՂՀ Ազգային ժողովի մշտական գործող հանձնաժողովներում ԼՂՀ 2011թ. պետական բյուջեի տարեկան կատարման մասին հաշվետվության քննարկումներին,

➤ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակահատվածից հետո ԼՂՀ պետական բյուջեի կատարման վերլուծության ամփոփ բնութագիրը ներկայացվել է մամուլում հրապարակման համար,

➤ անհրաժեշտության դեպքում նախարարությունների և գերատեսչությունների գրությունների հիման վրա ճշտումներ են իրականացրվել նախահաշիվների հոդվածներում: Տարվա ընթացքում կենտրոնական զանձապետարան մուտքագրվել է 244 գրություն՝ ծախսերի հոդվածային փոփոխություն կատարելու խնդրանքով, որոնցից բավարարվել է 227-ը,

➤ ԼՂՀ պետական կառավարման մարմինների 35 գրության հիման վրա նրանց կողմից օրենսդրությամբ սահմանված հիմքերով հայցադիմումներ, դատարանի վճիռների և որոշումների դեմ վերաքննիչ և վճռաբեկ բողոքներ ներկայացնելու համար պետական բյուջեից իրականացվել են «Պետական տուրքի մասին» ԼՂՀ օրենքով նախատեսված վճարումները,

➤ կատարվել է քաղաքացիների ընդունելություն՝ հիմնականում նրանց կողմից պետական և համայնքային բյուջեներ, իրավաբանական անձանց կողմից մատուցված ծառայությունների դիմաց սխալմամբ կամ ավել վճարած, ինչպես նաև ծառայությունների կատարումը մերժելու դեպքում վճարած պետական տուրքի գումարի վերադարձման հարցերով: Ընդունվել է 80 դիմում, որից բավարարվել են 74-ը,

➤ 2012 թվականի դեկտեմբերի 20-ին հրավիրվել է խորհրդակցություն շրջանների գանձապետական բաժինների պետերի մասնակցությամբ, որտեղ քննարկվել են պետական և համայնքային բյուջեների կատարման, ինչպես նաև մինչև տարեվերջ համայնքների բյուջեների սպասվելիք եկամուտները և ծախսերը:

Ֆինանսական վերահսկողություն

Ֆինանսական վերահսկողության շրջանակներում հաշվետու տարվա ընթացքում լրիվ կամ մասնակի ստուգումներ են իրականացվել հանրապետության տարածքում գործող 91 իրավաբանական անձանց՝ տնտեսվարող սուբյեկտների և բյուջետային հիմնարկությունների մոտ, այդ թվում՝ 19 բյուջետային հիմնարկներում, 41 պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններում, 15 հիսուն տոկոս և ավելի պետական մասնակցությամբ առևտրային կազմակերպություններում, 3 ոչ պետական ձեռնարկությունում, 8 հասարակական կազմակերպություններում, 2 քաղաքային և 3 գյուղական համայնքներում:

Ստուգումների արդյունքներով հայտնաբերվել և լրացուցիչ հաշվարկվել են 73,769.8 հազ. դրամի անօրեն ծախսումներ, ապրանքանյութական արժեքների և դրամական միջոցների պակասորդներ և ավելցուկներ:

Նշված գումարներից պետական բյուջե լրացուցիչ հաշվարկված գումարները կազմել են 63,372.4 հազ. դրամ, համայնքային բյուջե հաշվարկված գումարները կազմել են՝ 5,634.1 հազ. դրամ, ձեռնարկության հաշվին վերականգնման ենթակա գումարները՝ 663.0 հազ. դրամ, հաշվառումով վերաձևակերպման ենթակա

գումարները՝ 2,184.9 հազ. դրամ:

Լրացուցիչ հաշվարկված 73,769.8 հազ. դրամի անօրինական ծախսերից, ապրանքանյութական արժեքների և դրամական միջոցների պակասորդներից ու ավելցուկներից և նախորդ տարվա 51,395.9 հազ. դրամի ապառքի գումարներից վերականգնվել /վերաձևակերպվել է 34,143.8 հազ. դրամ, որից՝ պետական բյուջե՝ 19,213.3 հազ. դրամ, համայնքային բյուջե՝ 1,110.9 հազ. դրամ, ձեռնարկության հաշվին՝ 1,242.0 հազ. դրամ, հաշվառումով վերաձևակերպման ենթակա 12,577.6 հազ. դրամ:

Ստուգման արդյունքներով յոթ հիմնարկ-ձեռնարկության նյութերը ներկայացվել են ԼՂՀ ոստիկանություն:

Հաշվապահական հաշվառում և աուդիտորական գործունեության կարգավորում

Հաշվապահական հաշվառման և աուդիտի կարգավորման ու մեթոդաբանության ոլորտում ԼՂՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության կողմից 2012 թվականին կատարված աշխատանքները հիմնականում ուղղված են եղել հաշվապահական հաշվառումը և աուդիտորական գործունեությունը կարգավորող իրավական դաշտի կատարելագործմանը, հաշվապահական հաշվառման ոլորտում մեթոդական օժանդակության ցուցաբերմանը, հաշվապահների և աուդիտորների որակավորման քննությունների անցկացմանը:

Հաշվետու տարում մշակվել են հաշվապահական հաշվառումը և աուդիտորական գործունեությունը կարգավորող մի շարք իրավական ակտեր, այդ թվում՝

- «ԼՂՀ կառավարության 2006 թվականի հունվարի 24-ի «Աուդիտորների որակավորման քննությունների անցկացման կարգը և քննությունների ծրագիրը հաստատելու մասին» N 15 որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ԼՂՀ կառավարության որոշումը,

- «ԼՂՀ կառավարության 2006 թվականի հունվարի 24-ի «Աուդիտ իրականացնող անձանց կողմից ներկայացվող եռամսյակային և տարեկան հաշվետվությունների ձևերը և դրանց լրացման ու ներկայացման կարգը, նշված անձանց կողմից կնքված պայմանագրերի գրանցամատյանի ձևը և վարման կարգը հաստատելու մասին» N 16 որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» ԼՂՀ կառավարության

որոշումը,

- «ԼՂՀ-ում աուդիտորական ծառայությունների իրականացման լիցենզավորման կարգը և ԼՂՀ կառավարության 2007 թվականի հունվարի 30-ի N 31 որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» ԼՂՀ կառավարության որոշումը,

- «ԼՂՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության 2007 թվականի փետրվարի 12-ի «Աուդիտորների որակավորման քննությանը մասնակցելու դիմումի և աուդիտորի որակավորման վկայականի ձևերը հաստատելու մասին» թիվ 17 հրամանում փոփոխություն կատարելու մասին» ԼՂՀ ֆինանսների նախարարի հրամանը,

- «Կազմակերպությունների ֆինանսատնտեսական գործունեության հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանը և դրա կիրառման հրահանգը հաստատելու և ԼՂՀ ֆինանսների նախարարության 2002 թվականի հունիսի 5-ի թիվ 33 հրամանն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» ԼՂՀ ֆինանսների նախարարի հրամանը,

- «Աուդիտի և որակի վերահսկողության միջազգային ստանդարտները հրապարակելու և ԼՂՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության 2005 թվականի փետրվարի 3-ի N 16 հրամանում փոփոխություն կատարելու մասին» ԼՂՀ ֆինանսների նախարարի հրամանը,

- «ԼՂՀ ֆինանսների նախարարության 2008 թվականի մարտի 27-ի «ԼՂՀ-ում հաշվապահների որակավորման քննությունների հարցերի (թեստերի) ցանկը (հարցաշարը), ծրագիրը, որի շրջանակներում կազմվելու են հարցաթերթիկում ներառվող խնդիրները, քննությունների ընթացքում օգտվելու համար թույլատրվող նորմատիվ իրավական ակտերի ցանկը հաստատելու մասին» թիվ 42 հրամանում փոփոխություններ կատարելու մասին» ԼՂՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարի հրամանը,

- «ԼՂՀ ֆինանսների նախարարության 2008 թվականի մայիսի 21-ի «ԼՂՀ-ում աուդիտորների որակավորման քննությունների հարցերը (թեստերը) և տիպային խնդիրները հաստատելու մասին» թիվ 74 հրամանում փոփոխություններ կատարելու մասին» ԼՂՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարի հրամանը:

Աուդիտ իրականացնող անձանցից հավաքագրվել և ամփոփվել են «Աուդիտորական գործունեության մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասի «ա» և «գ» կետերով և 3-րդ մասով սահմանված՝

առնվազն 3 աշխատող աուդիտոր ունենալու և կազմակերպության ղեկավարի նկատմամբ 2013 թվականի հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտնող պահանջների կատարման ապահովումը հիմնավորող փաստաթղթերը և տեղեկությունները:

Հաշվապահների և աուդիտորների որակավորման քննությունների հարցաթերթիկներում ներառվող թեստերն ամբողջությամբ համապատասխանեցվել են աուդիտի և որակի վերահսկողության միջազգային ստանդարտներին, որոնց ընդունման հիմնական նպատակը ոլորտը կարգավորող օրենսդրության համապատասխանեցումն է միջազգային չափանիշներին:

Աուդիտի և որակի վերահսկողության միջազգային ստանդարտների ընդունմամբ հիմք դրվեց արցախյան և օտարերկրյա կազմակերպությունների համար արտաքին աուդիտի միասնական՝ միջազգայնորեն ընդունելի օրենսդրական դաշտի ստեղծման և կատարելագործման համար:

2012 թվականին կազմակերպված հաշվապահների որակավորման 10 քննությունների արդյունքներով որակավորվել է 14 հաշվապահ, իսկ աուդիտորների որակավորման 4 քննությունների արդյունքներով՝ 4 աուդիտոր:

Տարվա ընթացքում ԼՂՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարությունը հետևողականորեն իրականացրել է հաշվապահական հաշվառման ոլորտում մեթոդական և խորհրդատվական աշխատանքներ, մասնավորապես՝ սեմինար-խորհրդակցություններ են կազմակերպվել ԼՂՀ պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների լիազոր մարմինների, ԼՂՀ Հաղորդի շրջանի բյուջետային հիմնարկների, պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների և փակ բաժնետիրական ընկերությունների հաշվապահների համար և դասընթացներ՝ ԼՂՀ պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների հաշվապահների համար: Կազմակերպված սեմինար-խորհրդակցությունների և դասընթացների ընթացքում պարզաբանվել են հաշվապահական հաշվառմանը վերաբերող մի շարք խնդրահարույց հարցեր:

Գնումների գործընթացի կարգավորում

2012 թվականի ընթացքում գնումների գործընթացի կարգավորման ոլորտում ԼՂՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության կողմից.

- ստուգվել, հաշվառվել և ծանուցում է տրվել մոտ 800 գնման հաշվետվությունների,

- ուսումնասիրվել և հաշվառվել են պետության կարիքների համար 2012 թվականին իրականացվող գնումների պլանում փոփոխություն կատարելու վերաբերյալ պետական մարմինների կողմից ներկայացված թվով 190 առաջարկություններ, ինչպես նաև կնքված պայմանագրերում փոփոխություն կատարելու վերաբերյալ թվով 53 գրություններ,

- գնումների ընթացակարգերի կազմակերպման և անցկացման գործընթացի շրջանակներում պետական մարմինների կողմից ներկայացված հարցադրումների վերաբերյալ տրվել են առաջարկություններ և մեթոդական ցուցումներ,

- պատրաստվել են գնումների էլեկտրոնային պաշտոնական տեղեկագրում հրապարակման ենթակա նյութեր՝ բաց ընթացակարգով գնում կատարելու թվով 83 հայտարարություններ և հրավերներ, պարզեցված ընթացակարգով գնում կատարելու թվով 108 հայտարարություններ և հրավերներ, թվով 74 նախատրակավորման հայտարարություններ, շրջանակային համաձայնագրեր կնքված մասնակիցների վերաբերյալ թվով 44 տեղեկություններ,

- ստուգվել և ամփոփվել են պետական կառավարման մարմինների կողմից ներկայացված 2013 թվականի գնումների պլանները:

«Գնումների մասին» ԼՂՀ օրենքի 15-րդ հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված պահանջների կատարման նպատակով մշակվել և ԼՂՀ կառավարության հաստատման է ներկայացվել «Գնումների մասին ԼՂՀ օրենսդրության իմացության գնահատման նպատակով թեստավորման կարգը հաստատելու մասին» ԼՂՀ կառավարության որոշման նախագիծը:

Գնումների համակարգի արդյունավետության բարձրացման և «Գնումների մասին» ԼՂՀ օրենքից բխող ենթաօրենսդրական դաշտի հստակեցման նկատառումներից ելնելով՝ 2012 թվականի ընթացքում ԼՂՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարի հրամանով հաստատվել են գնումների պլանի լրացման կարգը և ներկայացման ժամկետները, ինչպես նաև գնումների բողոքարկման խորհրդի գործունեության կարգը:

Գնումների բնագավառում պատվիրատուների մասնագիտական գիտելիքների բարձրացման և կատարելագործման նպատակով «Գնումների աջակցման կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի միջոցով «Գնումների մասին» ԼՂՀ օրենքով սահմանված պատվիրատուների գնումների համակարգողների համար կազմակերպվել են դասընթացներ՝ մոտ 110 անձանց ընդգրկմամբ:

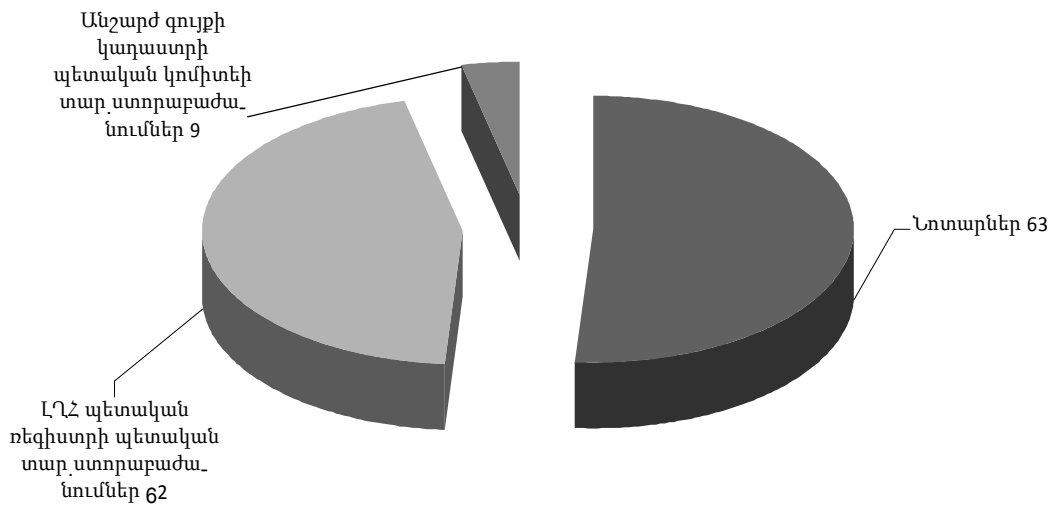
Պաշտոնական պարզաբանում է տրվել գնման գործընթացի ընթացքում հանձնաժողովի կողմից 1-ին, 2-րդ, 3-րդ և այլ տեղեր զբաղեցրած մասնակիցներին որոշելու կարգի վերաբերյալ:

2012 թվականին ՀՀ ֆինանսների նախարարության հետ համագործակցության շրջանակներում ԼՂՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության ներկայացուցիչները մասնակցել են Եվրոմիության ՄԻԳՄԱ ծրագրի և Եվրոպական բանկի կողմից կազմակերպվող սեմինար քննարկումներին: Սեմինար քննարկումների նպատակն է ԱՊՀ երկրներում Եվրոմիության գնումների վերաբերյալ տիպային օրինագծերի ներկայացումը:

Ընդհանուր առմամբ, 2012 թվականի ընթացքում պետական կառավարման մարմինների կողմից կատարված գնումների ծավալը (բացառությամբ գնումների բազային միավորը չգերազանցող, հատուկ կամ բացառիկ իրավունքի առկայությամբ պայմանավորված և պետական գաղտնիք պարունակող գնումների) կազմել է 12,911.2 մլն ՀՀ դրամ, որից 9,458.9 մլն ՀՀ դրամը (73.3 %)՝ մրցակցային հիմունքներով կատարված գնումներն են: Մրցակցային հիմունքներով կատարված գնումների իրականացումն ապահովել է հատկացված միջոցների տնտեսում 150.9 մլն դրամի կամ հատկացված գումարի 1.6 տոկոսի չափով:

Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքար

Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին ԼՂՀ օրենսդրության համաձայն ԼՂՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության կողմից 2012 թվականի ընթացքում ստացվել, ուսումնասիրվել և տվյալների շտեմարան է մուտքագրվել թվով 134 հաշվետվություն, որոնք բոլորն էլ վերաբերում էին պարտադիր տեղեկացման ենթակա գործարքներին: Ներկայացված հաշվետվությունների բաշխումն ըստ հաշվետու անձաց տեսակների ներկայացված է գծապատկերում:

Գծապատկեր. Ներկայացված հաշվետվությունների քանակը ըստ հաշվետու անձանց տեսակների (հատ)

Լիցենզավորման գործընթաց

ԼՂՀ կառավարության 2002 թվականի հունիսի 25-ի «Լիցենզավորման մասին» ԼՂՀ օրենքի կիրարկումն ապահովելու մասին» N 128 որոշման համաձայն ԼՂՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության կողմից իրականացվում է «Աուդիտորական ծառայությունների իրականացում», «Վիճակախաղերի կազմակերպում», «Շահումով խաղերի կազմակերպում», «Խաղատների կազմակերպում» գործունեության տեսակների լիցենզավորումը: Կապված ԼՂՀ կառավարության կառուցվածքի փոփոխության հետ՝ ԼՂՀ տնտեսական զարգացման նախարարության կողմից իրականացվող «Չափման միջոցների արտադրություն», «Առևտրի իրականացման վայրի կազմակերպում» գործունեության տեսակների լիցենզավորումը, ինչպես նաև պարզ ընթացակարգով լիցենզավորումը նույնպես վերապահվել է ԼՂՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարությանը:

Հաշվետու տարում ԼՂՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարություն ներկայացվել է աուդիտորական ծառայությունների իրականացման 4 հայտ, որոնցից 3-ը ԼՂՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության լիցենզավորող հանձնաժողովի կայացրած որոշումների համաձայն բավարարվել են, ինչպես նաև գինու, խնձորի և պտղահատապտղային այլ գինիների արտադրության 1 հայտ, որը նույնպես բավարարվել է:

ԼՂՀ ֆինանսների նախարարի 2012 թվականի հուլիսի 2-ի N 59 հրամանով դադարեցվել է աուդիտորական ծառայությունների իրականացման 1 լիցենզիա՝

պայմանավորված 2011 թվականի նոյեմբերի 30-ին «Աուդիտորական ծառայությունների մասին» ԼՂՀ օրենքում կատարված փոփոխություններով:

Լիցենզավորման աշխատանքների շրջանակներում 2012 թվականի ընթացքում նախարարության կողմից՝

- միջոցներ են ձեռնարկվել պետական տուրքը ժամանակին գանձելու համար.
- ամսական և եռամսյակային տեղեկություններ են տրամադրվել ԼՂՀ արդարադատության նախարարությանը, ԼՂՀ կառավարությանն առընթեր հարկային պետական ծառայությանը և ԼՂՀ ազգային վիճակագրական ծառայությանը՝ տրամադրված, կասեցված, դադարեցված լիցենզիաների և գանձված պետական տուրքերի վերաբերյալ.
- գումարվել են ԼՂՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության լիցենզավորող հանձնաժողովի 6 նիստեր, որոնք նվիրված էին «Աուդիտորական ծառայությունների իրականացում» գործունեության տեսակի լիցենզիայի տրամադրման, գործունեության կասեցման, դադարեցման և 1 լիցենզավորման հայտի մերժման հարցերի քննարկմանը:

ԼՂՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության կողմից մշակվել և ԼՂՀ կառավարության քննարկմանն է ներկայացվել «ԼՂՀ կառավարության 2002 թվականի հունիսի 25-ի N 128 որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» ԼՂՀ կառավարության որոշման նախագիծը, որով հստակեցվում է «Լիցենզավորման մասին» ԼՂՀ օրենքի 43-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված լիցենզավորման ենթակա գործունեության տեսակը լիցենզավորող ԼՂՀ կառավարության կողմից լիազորված պետական կառավարման մարմինների ցանկը:

2013 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ ուժի մեջ են աուդիտորական ծառայությունների իրականացման 3 և պարզ ընթացակարգով տրված 28 լիցենզիաներ:

Ֆինանսական շուկայի զարգացում

ԼՂՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության կողմից ամփոփվել են ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրության (ԱՊՊԱ) համակարգի գործունեության 2012թ. արդյունքները: Հաշվետու տարում ԼՂՀ տարածքում ԱՊՊԱ ոլորտում գործունեություն են ծավալել

Հայաստանի Հանրապետության 7 ապահովագրական ընկերություններ՝ 28 իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հանդիսացող գործակալների միջոցով: 2012 թվականին ապահովագրվել է մոտ 11.0 հազ. ավտոմեքենա: Այդ ընթացքում շուրջ 850 ճանապարհատրանսպորտային պատահարի կապակցությամբ իրականացվել է մոտ 137.0 մլն դրամի չափով գույքային և անձնական վնասների հատուցում:

ԼՂՀ-ում կենսաթոշակային բարեփոխումների նախապատրաստական աշխատանքների շրջանակներում ԼՂՀ վարչապետի 2012թ. նոյեմբերի 2-ի N 475-Ա որոշմամբ ստեղծվել է կենսաթոշակային բարեփոխումների իրականացումն ապահովող կառավարման հանձնաժողով, որի նպատակն է կենսաթոշակային բարեփոխումների իրականացումն ապահովող միջոցառումների արդյունավետ կազմակերպումը և գործընթացում ներգրավված մարմինների միջև փոխհամաձայնեցված գործողությունների իրականացումը: Տարվա ընթացքում գումարվել է հանձնաժողովի 2 նիստ, որոնցում նախանշվել են կուտակային համակարգի ներդրման հետ կապված առկա հիմնահարցերը և խնդիրները, մշակվել է կենսաթոշակային բարեփոխումների իրականացումն ապահովող միջոցառումների ժամանակացույցը:

2012 թվականի ընթացքում ԼՂՀ գյուղատնտեսության ոլորտի ապահովագրության ոլորտում ԼՂՀ վարչապետի 2011 թվականի հոկտեմբերի 14-ի N 286-Ա որոշմամբ ստեղծված միջգերատեսչական հանձնաժողովի կողմից կատարված աշխատանքների շրջանակներում քննարկվել են հանրապետությունում մշակաբույսերի և ընտանի կենդանիների ապահովագրության ծրագրերը: Արդյունքում ՀՀ ապահովագրական ընկերության հետ 2012թ. նոյեմբերի 12-ին կնքվել է «Խոշոր եղջերավոր անասունների ապահովագրության» պայմանագիր, որով իննսուն կենդանի ապահովագրվել է մեկ տարի ժամկետով: Պայմանագրի կնքումը՝ որպես պիլոտային ծրագիր, հիմք կհանդիսա ԼՂՀ գյուղատնտեսության ոլորտի ապահովագրության զարգացման համար:

Փաստաթղթաշրջանառություն, իրավաբանական ծառայություն և կադրային գործընթաց

2012 թվականի ընթացքում ԼՂՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարությունը ստացել է 6414 փաստաթուղթ, որից 142-ը՝ քաղաքացիների դիմումներ: Բոլոր ստացված փաստաթղթերը քննարկվել, ընթացքավորվել են, և անհրաժեշտության դեպքում տրվել են պատասխաններ:

Հաշվետու ժամանկաշրջանում ԼՂՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության կողմից ընդհանուր առմամբ մշակվել և ներկայացվել են 216 իրավական ակտերի նախագծեր, այդ թվում.

ԼՂՀ օրենքներ	- 1
ԼՂՀ Նախագահի հրամանագրեր	- 1
ԼՂՀ կառավարության որոշումներ	- 107
ԼՂՀ վարչապետի որոշումներ	- 100
ԼՂՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարի հրամաններ	- 7

Ուսումնասիրվել են նախարարություններից ու գերատեսչություններից ներկայացված ԼՂՀ օրենքների, ԼՂՀ կառավարության որոշումների, այլ իրավական ակտերի և ծրագրերի նախագծերը, գնահատվել է դրանց արդյունավետությունը և համապատասխանությունը ԼՂՀ օրենսդրության պահանջներին, տրվել են համապատասխան եզրակացություններ և առաջարկություններ:

Պետության գույքային շահերի պաշտպանության նպատակով 2012թ. ընթացքում մասնակցություն է ապահովվել ԼՂՀ գերագույն դատարանում քննվող մեկ գործին: Արդյունքում պետության դեմ ներկայացված՝ գումարի բռնագանձման և վնասի փոխհատուցման 2.048.778 ՀՀ դրամի չափով պահանջը մերժվել է:

Ուշադրության կենտրոնում մշտապես պահելով բնակչության հետ հետադարձ կապի ապահովումը՝ նախարարության աշխատողների կողմից իրականացվել են ընդունելություններ ու հանդիպումներ (տարվա ընթացքում՝ ավելի քան հազար ընդունելություն):

Իրավաբանական անձանց ու քաղաքացիների կողմից բարձրացված խնդիրները լսվել և պարզաբանվել են, ձեռնարկվել են միջոցներ դրանց լուծման ուղղությամբ:

Նախարարության կողմից կատարված աշխատանքների թափանցիկությունը և հրապարակայնությունն ապահովելու նպատակով մամուլում պարբերաբար հրապարակվել են հաղորդագրություններ:

Պարբերաբար իրականացվել են նախարարության պաշտոնական ինտերնետային կայքէջի ընթացիկ տեղեկատվական թարմացման և համալրման աշխատանքներ: Կայքէջը պարունակում է տեղեկատվություն նախարարության գործունեության հիմնական ոլորտների մասին, հայտարարություններ և վիճակագրական տվյալներ, նորություններ և պաշտոնական հաղորդագրություններ: Կայքէջի միջոցով իրականացվում են գնումների պաշտոնական էլեկտրոնային տեղեկագրի հրապարակման, ինչպես նաև մշակված իրավական ակտերի նախագծերի հանրային քննարկումների կազմակերպման աշխատանքները:

Կադրային ոլորտում նախարարության կողմից կատարված աշխատանքներն ուղղված են եղել քաղաքացիական ծառայության մասին ԼՂՀ օրենսդրության պահանջների ապահովմանը, աշխատակազմի մասնագետների գիտելիքների և փորձի բարձրացմանը: Նախարարության աշխատակազմի քաղաքացիական ծառայության առաջատար և կրտսեր պաշտոններ զբաղեցնելու համար տարվա ընթացքում կազմակերպվել է 7 մրցույթ: Քաղաքացիական ծառայության մասին ԼՂՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով անցկացվել են նաև անձնակազմի 5 ատեստավորումներ: Փորձի փոխանակման նպատակով ՀՀ ֆինանսների նախարարության հետ համատեղ կազմակերպվել են մասնագետների այցելություններ: